

PROGRAMTANTERV

a

22. SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

5 0923 22 04

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
- 1.2 A szakma megnevezése: Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0923 22 04
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

Pszichológia tantárgy

72 óra

A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor, önismeretének fejlesztésekor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni pedagógiai és pszichológiai módszereket.

Témakörök

PSZICHOLÓGIA 9. OSZTÁLY	
ÉVES ÓRASZÁM: 36 ÓRA	HETI ÓRASZÁM: 1 ÓRA
TANANYAG	
I. Általános és személyiséglélektani ismeretek	óraszám: 16 óra
<i>Pszichológiai alapismeretek</i>	A pszichológia története, tárgya és feladata. A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok. A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési és vizsgálati

<p><i>A személyiség pszichológiája</i></p>	<p>módszerek: megfigyelés, tesztek, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet.</p> <p>A kognitív (megismerő) folyamatok általános jellemzői: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, motiváció, képzelet, intelligencia:</p> <p>Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők.</p> <p>A szükségletek rendszere, szükséglet-kielégítés hiányainak jelei.</p> <p>A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonáselméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek.</p> <p>Személyiségtípusok.</p> <p>Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre.</p> <p>A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására.</p> <p>Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok.</p> <p>Empátia.</p> <p>Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés.</p> <p>A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja</p> <p>A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai.</p> <p>A viselkedési rendellenességek és kezelésük.</p>	
<p>II. Fejlődéslélektani alapok</p>		<p>óraszám: 12 óra</p>
<p><i>Fejlődéslélektani alapismeretek</i></p>	<p>A fejlődéslélektan tárgya, feladata. A fejlődés és a személyiség fogalma. A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők. Az öröklött tulajdonságok, környezeti hatások, kölcsönhatások szerepe, az érés és tanulás jelentősége. Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata. A fejlődés, érés, nevelés összefüggései. A fejlődési folyamat általános törvényszerűségei. A fejlődési folyamat speciális törvényszerűségei.</p> <p>Az ember életkori fejlődésének szakaszai, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, serdülőkor, ifjúkor,</p>	

	<p> felnőttkor, változókor, időskor, aggkor. A személyiségfejlődés életkori szakaszainak fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei.</p> <p> A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete.</p> <p> Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása.</p>	
III. Szociálpszichológiai alapismeretek		óraszám: 8 óra
<i>Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok</i>	<p> A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre és alapfogalmai.</p> <p> A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása.</p> <p> Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban.</p> <p> Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok.</p> <p> Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás.</p>	

SZAKMAI SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS NT9. OSZTÁLY (SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS, KISGYERMEKGONDOZÓ,- NEVELŐ)

ÉVES ÓRSZÁM: 72

HETI ÓRSZÁM: 2,0

TANANYAG

I. Szociális ágazati alapoktatás		óraszám
Kommunikációs készségfejlesztés	<p>A kommunikáció fogalma, célja, csatornái</p> <p>A verbális kommunikáció</p> <p>A nem verbális kommunikáció</p> <p>Metakommunikációs jelek</p> <p>Kongruencia a kommunikációban</p> <p>Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése</p> <p>Saját kommunikáció reális észlelése</p> <p>Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése</p> <p>Társak visszajelzéseinek fogadása</p> <p>Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében</p>	(18)
Viselkedéskultúra	<p>Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben</p> <p>A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása</p> <p>Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai</p> <p>Bizalmi légkör kialakítása</p> <p>Kapcsolatteremtés szabályai</p> <p>Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai</p> <p>Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége</p> <p>Köszönési formák</p> <p>Telefonálás illemtana</p> <p>Írásbeli, szóbeli közlések illemtana</p> <p>A társas kapcsolatok területén való bánásmód</p> <p>irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében</p> <p>A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái</p> <p>A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése</p> <p>A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai</p>	(36)

<p>A reális énkép ismerete</p>	<p>A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása A személyen belüli érzelmi-indulati ellentmondások A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere Agresszió fogalma és kezelése A személyes kompetencia hatása a környezetre A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői Rekreációs lehetőségek</p>	<p>(18)</p>
--------------------------------	---	-------------

SZOCIÁLIS ISMERETEK NT9. OSZTÁLY (SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISTENS, KISGYERMEKGONDOZÓ,- NEVELŐ)

ÉVES ÓRSZÁM: 18

HETI ÓRSZÁM: 0,5

TANANYAG

I. Szociális ágazati alapoktatás

óraszám

Szociális ellátórendszer ismerete

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma
A szociális háló fogalma

(10)

Krízis – kitől kérhetek segítséget

A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabúzus
Kríziskezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

(8)

TÁRSADALOMISMERET NT9. OSZTÁLY (SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS, KISGYERMEKGONDOZÓ,- NEVELŐ)

ÉVES ÓRSZÁM: 36

HETI ÓRSZÁM: 1,0

TANANYAG

I. Szociális ágazati alapoktatás		óraszám
A mai magyar társadalom	<p>A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:</p> <p>A társadalom fogalmi meghatározása</p> <p>A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek</p> <p>A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)</p> <p>A mai magyar társadalom térbeli jellemzői</p> <p>A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal</p> <p>Az egyén társadalmi meghatározottsága</p> <p>A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai</p> <p>A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői</p> <p>A szegénység kultúrája</p> <p>A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében</p>	(18)
Az emberi szükségletek rendszere	<p>A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel: A szükségletek értelmezése</p> <p>Hiány-, és növekedésalapú szükségletek</p> <p>Szükségletek egymásra épülésének elve</p> <p>A rendszer komplexitása Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban</p>	(18)

SZAKMAI SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS NT9. OSZTÁLY (SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS, KISGYERMEKGONDOZÓ,- NEVELŐ)

ÉVES ÓRSZÁM: 36

HETI ÓRSZÁM: 1

TANANYAG

I. Egészségügyi ismeretek

óraszám

Az emberi test felépítése

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer. Érzékszervek és az idegrendszer.

(26)

Gyógyszertani alapok

A témakör a gyógyszerertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

(10)

SZAKMAI SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS NT9. OSZTÁLY (SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI SZAKASSZISZTENS, KISGYERMEKGONDOZÓ,- NEVELŐ)

ÉVES ÓRSZÁM: 36

HETI ÓRSZÁM: 1

TANANYAG

I. Elsősegélynyújtás alapismeretei		óraszám
Az elsősegélynyújtás alapjai	<p>A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítség elveivel foglalkozik.</p> <p>Az alábbi témákat dolgozza fel: Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete Motiváló és gátló tényezők Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma</p>	(4)
Elsődleges teendők vészhelyzetben	<p>A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: Észlelés, a segítség szükségességének felismerése A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet) Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.</p>	(4)
A segélyhívás folyamata, újraélesztés	<p>A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása: A szakszerű segítségkérés Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése Újraélesztés menete</p>	(4)

<p>Eszméletlen sérült</p>	<p>(felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata</p> <p>A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: Az eszméletlenség okai Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése</p>	<p>(4)</p>
<p>Baleseti sérülések</p>	<p>A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: A sérülések csoportosítása Sebzés fogalma, típusai Vérzések típusai Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái Égési, fagyási sérülések ellátása Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei</p>	<p>(4)</p>
<p>Mérgezők</p>	<p>A témakör a mérgezők tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: A leggyakoribb mérgezőket okozó toxikus anyagok ismerete Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek ABCDE algoritmus alkalmazása Specifikus ellátás</p>	<p>(4)</p>
<p>Belgyógyászati állapotok és ellátásuk</p>	<p>A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti</p>	<p>(8)</p>

	<p>és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:</p> <p>Agyi vérellátási zavarok</p> <p>Mellkasi panaszok</p> <p>Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása</p> <p>Rovar-, kullancscsípés ellátása</p> <p>Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása</p> <p>Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása</p>	
--	---	--